

Palaute Toimenpiteitä lapsitoiveiden tukemiseksi ja syntyvyyden kohentamiseksi -työryhmän muistiosta (VN/16561/2024)

Sosiaali- ja terveysministeriö asetti kesäkuussa 2024 väestöpoliittisen työryhmän kokoamaan lyhyen ja pitkän aikavälin toimenpiteitä, joilla tuettaisiin lapsitoiveiden toteutumista ja syntyvyyttä. Työryhmä ehdottaa 31.3.2025 julkaistussa muistiossaan ”Toimenpiteitä lapsitoiveiden tukemiseksi ja syntyvyyden kohentamiseksi” laajaa valikoimaa erilaisia keinoja. Muistion lähes 50 toimenpide-ehdotusta liittyvät muun muassa hedelmällisyystietoisuuteen ja -hoitoihin, nuorten hyvinvointiin, työelämän tasa-arvoon sekä lapsiperheiden palveluihin ja etuuksiin. Hallitus linjaa työryhmän toimenpide-ehdotuksista kevään 2025 aikana ja tarkoituksena on laatia toimista toimeenpanosuunnitelma.

PALAUTE

Suomalaisten syntyvyyden kohentamiseksi tulisi yhteiskunnassa keskittyä perhemyönteisyyden vankistamiseen sekä mielikuva- että rakennetasolla. Syntyvyys kohenisi olennaisesti, jos ensisynnyttäjien keski-ikää saataisi selvästi nykyistä alemmaksi, eli vastaamaan hedelmällisyyden biologista huippua (n. 24-vuoden ikä). Tämä edellyttää, että mahdollisimman monet nuoret aikuiset kokevat perheen perustamisen mielekkääksi ja mahdolliseksi elämänvaiheestaan ja myös urakehityksen keskeneräisyydestä huolimatta.

Perhemyönteisyys mielikuvatasolla tarkoittaa, että perheen perustamisesta, omista lapsista ja lapsiperhearjesta nostetaan esille niihin liittyviä positiivisia asioita. Voittopuolisesti. Vaikka media valitettavan usein keskittyy ongelmaperustaiseen uutisointiin, olisi valtiiovallan, opetus- ja kasvatustoimen ja sosiaalitoimen määrätietoisesti tärkeä nostaa esille viestinnässään myönteisiä näkökulmia lapsiperhe-elämästä. Samalla on olennaista lisätä tietoisuutta niistä biologisista perusteista, joiden mukaisesti sekä hedelmällisyys että myös pienlapsivanhemmuuden voimavarat ovat yleisellä tasolla huipussaan alle 30-vuoden iässä. Merkittävää on myös viestiä sisarusten hyvinvointimerkityksistä toisilleen. Nuoret aikuiset ovat vaikutuksille alttiita, ja ongelmakeskeisyys sekä tasa-arvopoliittinen vastakkainasettelu ovat omiaan kasvattamaan epäluottamusta sekä parisuhteeseen että omaan vanhemmuuteen. Syntyvyyttä kohentavaa perhemyönteisyyttä mielikuvatasolla voidaan lisätä pitkäjänteisellä, valtavirtaisella, vaikuttavalla, ja ennen kaikkea uskottavalla, olemassa olevaan hyvään perustuvalla positiivisella viestinnällä.

Suomi on tukenut lapsiperheitä rakenteellisesti historian saatossa monin merkittävin tavoin. Tätä on syytä vaalia ja mahdollisuuksien mukaan syventää. Rakenteellinen perhemyönteisyys kohentaa syntyvyyttä, kun yhteiskunta tukee perheen perustamista niin, että se on ajallisesti ja taloudellisesti mahdollista jo opiskeluvaiheessa tai työuran alussa. Esimerkiksi valmistumismääräaika tulee voida myöhäistää sekä äidin että isän osalta, mikäli perheeseen on syntymässä lapsi opiskeluvaiheessa. Riittävä valinnanvapaus perhevapaiden kohdentamisessa vanhempien välillä mahdollistaa kunkin perheen oman tilanteen mahdollisimman hyvän huomioimisen. Lapsilisät, kotihoidon tuet ja perheen ja työn yhteensovittamista edistävät rakenteet ovat kaikki omiaan kohentamaan syntyvyyttä.

Naisten ja miesten yhteistä vanhemmuutta yhdenvertaisesti tukeva perhemyönteisyys on avain haluttavuuden ja luottamuksen lisääntymiseen lasten hankkimisen lisäämiseksi.

Sosiaali- ja terveysministeriötä palautepyynnöstä kiittäen, Helsingissä 7.4.2025

Miesjärjestöjen keskusliitto ry